

niedziela

GŁOS Z TORUNIA

NR 20 (1065) • J • ROK LVIII • 17 V 2015 • TORUŃ

w numerze:

Pamięć o męce kapłanów – 70. rocznica
wyzwolenia obozu w Dachau

Pamięci Lecha Kaczyńskiego – Grudziądz
70-lecie jezuitów w Toruniu

MYŚL NA TYDZIEŃ

**Dary Ducha Świętego
otrzymane w sakramencie
bierzmowania mają
podtrzymywać nowe życie
i wypełniać serca miłością.**

Bp Andrzej Suski

KRÓLESTWO CZEKA

BEATA PIECZYKURA

PROGRAM CZUWANIA

Organizator czuwania przed uroczystością Zesłania Ducha Świętego – Wydział Duszpasterstwa Rodzin Kurii Diecezjalnej Toruńskiej zaprasza wszystkich, którzy pragną głębiej przeżyć ten czas, do kościołów stacyjnych: **pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny** (Stawki) – godz. 20, **pw. Ducha Świętego** (Rynek Staromiejski, jezuiti) – godz. 20, **pw. św. Jakuba** (Rynek Nowomiejski) – godz. 20.30, **pw. Chrystusa Króla** (Mokre) – godz. 20.30, **pw. św. Antoniego** (Wrzosey) – godz. 20, **pw. św. Michała Archanioła** (Rybaki, michalici) – godz. 20.30, **pw. Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej** (Rubinkowo, paulini) – godz. 20. Potem planowane jest przejście z poszczególnych świątyń do diecezjalnego Wieczernika – **katedry Świętych Janów**, gdzie od godz. 22 będzie trwała adoracja Najświętszego Sakramentu prowadzona przez siostry zakonne i kapłanów. Zwińczeniem spotkania będzie Msza św. pod przewodnictwem bp. Andrzeja Suskiego o godz. 23. W czuwanie włącza się Wyższe Seminarium Duchowne w Toruniu.

Rozgwieżdżone niebo, cykle księżycy czy przemieszczające się planety na tle gwiazd od wieków fascynowały człowieka. Niebo było i jest obiektem marzeń i aspiracji tak bardzo, że doczekaliśmy się lotów w kosmos. To pragnienie ludzkiego serca pochodzi od Boga. On stworzył człowieka i „tchnął w jego nozdrza tchnienie życia”. Dlatego człowiek szuka celu i sensu istnienia; nie zaspakaja go to, co ziemskie. Jest nieustannie w drodze do gwiazd. Wie bowiem instynktownie, że życie nie kończy się wraz z kresem ziemskiej egzystencji, że poza tym światem jest jeszcze coś, co nie mieści się w granicach zrozumienia. A skąd pewność? W słowach Jezusa: „W domu Ojca mego jest mieszkań wiele. Gdyby tak nie było, to bym wam powiedział. Idę przecież przygotować wam miejsce. A gdy odejdę i przygotuję wam miejsce, przyjdę powtórnie i zabiorę was do siebie, abyście i wy byli tam, gdzie Ja jestem” (J 14, 2-3). Dziś, w uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego, 40 dni

po zmartwychwstaniu, radujemy się z wywyższenia Jezusa, co stało się gwarancją wyniesienia do chwały natury ludzkiej, oraz przypominamy sobie, że ziemia nie jest naszą ojczyzną.

Dni między Wniebowstąpieniem Pańskim a Zielonymi Świątami są czasem modlitwy o dary Ducha Świętego. Dlatego od piątku przed Wniebowstąpieniem Pańskim trwa nowenna do Ducha Świętego, a w naszej diecezji 23 maja, w wigilię uroczystości Zesłania Ducha Świętego, odbędzie się czuwanie pod hasłem: „Aby wszyscy stanowili jedno... aby świat uwierzył” (J 17, 21), oparte na rozważaniu siedmiu darów Ducha Świętego. Dary te będą związane z symbolami. I tak: dar mądrości to symbol światła (uczestnicy otrzymują lampiony), dar rozumu – symbolem będą zapałki (umiejętność podtrzymywania światła), dar rady – Pismo Święte, dar męstwa – krzyż, dar umiejętności – ziarno gorczycy (por. przypowieść o ziarnku gorczycy Mt 13, 31-35),

dar pobożności – różańce otrzymane przez wiernych, dar bojaźni Bożej – rachunki sumienia dla kobiet, mężczyzn, małżonków, młodzieży i dzieci wręczone zebranym. W czasie czuwania będzie możliwość skorzystania z sakramentu pojednania i pokuty. Modlitewne spotkanie prowadzone w duchu spotkań lednickich stanowi przygotowanie serca, aby mogło otworzyć się na działanie mocy Ducha Świętego i przyjmując Jego dary. Odbędzie się ono w siedmiu kościołach Torunia.

Patronat medialny nad wydarzeniem objął Tygodnik Katolicki „Niedziela”, który – nawiązując do symboliki daru rady – nieodpłatnie przekazał 5 tys. Ewangelii wg 4 autorów i Dzieje Apostolskie. Dzięki mocy Ducha Świętego bowiem Bóg przemawia do nas osobiście żywym Słowem i jest światłem życia. Pismo Święte i sakramenty to drogowskazy do królestwa, gdzie czeka na nas sam Bóg. Warto więc szukać tego, co jest w górze, i już teraz na ziemi żyć pragnieniem nieba. ■

GNIEZNO

Odpust św. Wojciecha

Pielgrzymi z parafii pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny i Opatrzności Bożej w Toruniu razem z ks. Pawłem Dąbrowskim 25 kwietnia uczestniczyli w odpuscie ku czci św. Wojciecha w Gnieźnie. Jeden z trzech głównych patronów Polski jest historycznie związany z diecezją toruńską: w 997 r. k. Grudziądz rozpoczął swoją misję apostołską, a w 1994 r. relikwie świętego odwiedziły Toruń.

Nieszporom w katedrze przewodniczył abp Wiktor Skworec, metropolita katowicki, a homilię wygłosił biskup opolski Andrzej Czaja. W uroczystościach wzięli udział licznie przybyli duchowni z Polski oraz krajów Europy. W gronie biskupów z Polski diecezję toruńską reprezentował bp Józef Szamocki.

Po Nieszporach w uroczystej procesji rzesza pielgrzymów podążyła za relikwiami św. Wojciecha do kościoła pw. św. Michała Archanioła na Wzgórzu Zbarskim. Ks. Paweł Dąbrowski jako członek Zakonu Rycerzy Kolumba niósł toruńską kopię włócznie św. Maurycego, która została poświęcona w gnieźnieńskiej katedrze w 2013 r. Na Wzgórzu Zbarskim przemówił Prymas Polski, a następnie kard. Péter Erdő, prymas Węgier, który zapelował: – Potrzebujemy jedni drugich, potrzebujemy świadectwa katolików mieszkających w sąsiednich krajach, aby być świadkami pojednania i nadziei, których tak bardzo dziś w Europie potrzeba.

Przed rozpoczęciem uroczystości pielgrzymi z toruńskich

Pielgrzymi z Torunia z prymasem Polski abp. Wojciechem Polakiem

parafii na Stawkach i Rudaku, które przed utworzeniem diecezji toruńskiej w 1992 r. należały do archidiecezji gnieźnieńskiej, spotkali się i rozmawiali z Księż-

dem Prymasem m.in. o przypadających za rok obchodach 1050. rocznicy chrztu Polski, w których pragną wziąć udział.

Anna Głos

JASNA GÓRA

Strażacy u Matki

W 7. Ogólnopolskiej Pielgrzymce Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej na Jasną Górę 26 kwietnia wzięło udział ponad 100 tys. strażaków. Pielgrzymowali również strażacy dekanatu chełmińskiego z kapelanami ks. kan. Krzysztofem Badowskim i ks. kan. Zbigniewem Koślickim z Dźwierzna. W odbywającej się co 5 lat ogólnopolskiej pielgrzymce uczestniczyli również druhy i druhowie z naszego regionu. Chełmińska pielgrzymka liczyła 48 osób. OSP w Skąpem z prezesem Henrykiem Śmiałkiem wystawiła poczet sztandarowy w składzie: Marek Adamczyk, Marek Stokłosa i Tomasz Pniewski. Obecne były także poczty OSP Zelgno i OSP Grzegorz oraz strażacy z miejscowości Szerokopas, Zajączkowo, Kuczwały i Świętosław. Łącznie wystawionych zostało 300 pocztów. Eucharystii na wałach jasnogórskich przewodniczył abp Sławoj Leszek Głódź, delegat Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Strażaków. Zwracając się do strażaków, abp Głódź powiedział m.in.: – Musimy spojrzeć na straż z innej strony, nie tylko na akcje ratownicze. Trzeba ukazywać, wydobywać, podkreślać moralną i etyczną stronę waszego powołania, waszej służby w polskiej wspólnocie obywatelskiej. Potrzebna dziś jest taka szkoła służebności, bo odczuwa się jej brak w wielu dziedzinach życia. Po homilii nastąpiło odnowienie strażackiego ślubowania.

Wojciech Wichnowski

TORUŃ

Rodzina chrześcijańska

W Centrum Dialogu im. Jana Pawła II w Toruniu 25 kwietnia odbyła się konferencja pt. „Rodzina chrześcijańska”. Organizowała ją Akcja Katolicka Diecezji Toruńskiej. Spotkanie rozpoczęło Mszą św., którą w kaplicy seminaryjnej celebrował ks. dr hab. Wiesław Łużyński – diecezjalny asystent kościelny.

Ks. kan. dr hab. Krzysztof Krzemiński – prodziekan Wydziału Teologicznego UMK podjął temat: „Synod Biskupów w życiu Kościoła”. Podał definicję Synodu Biskupów i omówił jego zadania oraz tematykę refleksji synodalnych w poszczególnych latach. Podkreślił, że Synod Biskupów wymaga w swoim działaniu wsparcia modlitewnego od wiernych. Ks. dr Wiesław Łużyński zaznaczył, że do

wspólnoty Kościoła prowadzonej przez Ducha Świętego należy mieć zaufanie i rozróżniać głos papieża od interpretacji mediów. Prof. zw. dr hab. Marian Grabowski z Zakładu Filozofii na Wydziale Teologicznym UMK przedstawił zagadnienie miłości między kobietą a mężczyzną na podstawie poszczególnych utworów św. Jana Pawła II.

Czas dyskusji otworzyła prezes Lidia Gliwa. Omówiła bieżące sprawy związane z realizacją kalendarium na 2015 r. Głos zabrało także dwóch wolontariuszy Fundacji Pro-Prawo do Życia oraz kilku uczestników konferencji. Spotkaniu towarzyszyła wystawa pt. „Jan Paweł II papież rodziny, papież miłosierdzia”.

Helena Maniakowska

TORUŃ

Honorowy Generał Policji

Stowarzyszenie Generałów Policji 23 kwietnia włączyło ks. prał. Stanisława Kardasza do grona Honorowych Generałów Policji. Uroczystość włączenia do zaszczytnego grona poprzedzona została Mszą św. w kościele pw. Matki Bożej Zwycięskiej w Toruniu. Eucharystii przewodniczył bp Andrzej Suski; modlono się w intencji policjantów poległych i zamordowanych podczas II wojny światowej. Po Mszy św. spotkano się w Muzeum Diecezjalnym przy ul. Żeglarskiej, gdzie odczytano laudację na cześć ks. prał. Stanisława Kardasza i wręczono dokumenty potwierdzające nadanie statusu Honorowego Członka Stowarzyszenia Generałów Policji.

Urodzony w 1936 r. ks. prał. Kardasz od 1990 r. jest kapelanem policji garnizonu Toruń. Przez lata wspierał policjantów i otaczał ich opieką duszpasterską, co było szczególnie ważne w czasach komunizmu, a następnie przemian ustrojowych w państwie. W laudacji podkreślano również jego zasługi w budowaniu „nowego moralnego i etycznego oblicza polskiej policji oraz przyczynienie się do budowy zaufania społeczeństwa do odrodzonej policji”. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej odznaczył ks. prał. Kardasza Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1993 r.) oraz Krzyżem

Ks. prał. Stanisław Kardasz

Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2000 r.).

Słowa gratulacji i uznania skierowali do Księdza Prałata m.in. prezydent Torunia Michał Zaleski, a w imieniu marszałka województwa kujawsko-pomorskiego Łukasz Walkusz.

Joanna Kruczyńska

MLEWO

Ku czci św. Jana Pawła II

W Mlewie, parafia Kielbasin, 26 kwietnia uczciliśmy 1. rocznicę kanonizacji Jana Pawła II. W dniu kanonizacji przy figurce Matki Bożej ustawiono kamień z wizerunkiem naszego rodaka. W tym miejscu zgromadziliśmy się w przeddzień 1. rocznicy kanonizacji na Apelu Jasnogórskim. Zaśpiewaliśmy „Barkę”, odmówiliśmy dziesiątkę Różańca, Litanię do św. Jana Pawła II; powierzaliśmy mu swoje troski i modliliśmy się za młodzież. Nabożeństwo prowadził proboszcz ks. kan. Piotr Igielski, który cytował kierowane do młodzieży wypowiedzi św. Jana Pawła II, a na koniec podziękował zebrany za liczne przybycie. Dopełnieniem wyjątkowego nastroju były płomienie świec przyniesione przez uczestników nabożeństwa.

Krystyna Sałacka

Kamień ku czci św. Jana Pawła II w Mlewie

Ks. prał. Stanisław Andrik prowadzi Koronkę do Miłosierdzia Bożego

GRUDZIĄDZ

Jezus czeka

W dolnym kościele parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Grudziądzu 17 kwietnia 2004 r. bp Andrzej Suski dokonał poświęcenia kaplicy pw. Miłosierdzia Bożego. Czciele Bożego Miłosierdzia spotykają się u stóp obrazu „Jezu, ufam Tobie”, wypraszając łaski dla swoich rodzin, ojczyzny, parafii, Kościoła. Modlitwa „Dla Jego bolesnej męki...” rozbrzmiewa w naszej kaplicy, a wierni w nowennie przed świętem Miłosierdzia Bożego składali swe prośby i dziękczynienia Chrystusowi.

O godz. 15 Chrystus adorowany jest szczególnie uroczyste. Słowa „Jezu, ufam Tobie” stają się osobistą tajemnicą każdego człowieka miłującego Boga i pozwalają nie tracić nadziei w codzienności. Modlimy się, by nadchodzący 2016 r. – Rok Miłosierdzia Bożego, a zarazem rok, w którym obchodziliśmy 100-lecie urodzin naszej świątyni, był dla parafian bogaty w czyny miłosierdzia.

71. Tydzień Miłosierdzia Bożego był dla nas czasem na uczynki miłosierdzia. Ten tydzień aktywizuje do współpracy z parafialnym kołem Caritas, Grupą Modlitwy Ojca Pio, Akcją Katolicką i innymi grupami działającymi w parafii.

Zachęcając do adoracji, proboszcz ks. prał. Stanisław Andrik często przypomina słowa św. Jana Pawła II z encykliki „O Eucharystii w życiu Kościoła”: „Pięknie jest zatrzymać się z Nim i, jak umiłowany uczeń, oprzeć głowę na Jego piersi, poczuć dotknięcie nieskończoną miłością Jego serca”.

Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Grudziądzu zaprasza wszystkich mieszkańców miasta i okolic do kaplicy na modlitwę i adorację. Od poniedziałku do piątku w godzinach 15-17.30 czeka Jezus w Przenajświętszym Sakramencie, tam znajdziesz siłę, pociechę i wsparcie.

Helena Rykaczewska

PAMIĘĆ O MĘCE KAPŁANÓW

Tydzień przed wyzwoleniem przez wojska amerykańskie obozu w Dachau 29 kwietnia 1945 r. polscy kapłani złożyli ślubowanie św. Józefowi, prosząc o wybawienie z obozowej gehenny. Dzięki wstawiennictwu św. Józefa alianci oswobodzili obóz. Stało się to na kilka godzin przed zaplanowanym już przez obozowych oprawców wymordowaniem wszystkich więźniów. Wcześniej hitlerowcy zgładzili 868 polskich kapłanów. Księża, którzy przeżyli, wyzwolenie obozu uznali za cud. Od 1948 r. corocznie pielgrzymowali do kaliskiego sanktuarium, by dziękować św. Józefowi za cud ocalenia. Gdy w 2013 r. zmarł ostatni z ocalałych, dziękczynienie przejęli członkowie rodzin więźniów, kombatan ci, stowarzyszenia i młodzież szkolna. Pamięć o męczennikach trwa nieustannie również na terenie byłego obozu, dziś muzeum, w Dachau

Dk. Waldemar Rozynkowski

Duchowni z diecezji toruńskiej wśród zwiedzających obóz muzeum w Dachau

DACHAU

Dnia 29 kwietnia ok. 800 duchownych z całej Polski, w tym 40 biskupów oraz osoby świeckie wzięły udział w pielgrzymce duchowieństwa polskiego do dawnego obozu koncentracyjnego w Dachau. Na spotkanie przybyli także Polacy z Niemiec wraz z kapłanami Polskiej Misji Katolickiej. Upamiętniono w ten sposób 70. rocznicę wyzwolenia obozu.

Obóz w Dachau był m.in. miejscem kaźni duchownych różnych narodowości, pośród których najwięcej było księży polskich. Pierwsze duże transporty księży z naszej ojczyzny do Dachau przybyły w kwietniu i maju 1940 r. W grudniu tegoż roku nastąpiła komasacja księży

z innych obozów: Sachsenhausen, Mauthausen-Gusen i Oranienburg. W rocznicę wyzwolenia obozu o godz. 12 duchowni

Ks. prał. Józef Nowakowski i dk. Waldemar Rozynkowski z s. Stefanią od Jezusa Eucharystycznego

odprawili w kaplicy Śmiertelnego Lęku Chrystusa Mszę św. Głównym celebrazem był przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski abp Stanisław Gądecki. Homilię wygłosił przewodniczący Konferencji Episkopatu Niemiec kard. Reinhard Marx. – „Oni zachowali słowo Twoje” – słowa te odnoszą się także do chrześcijan, których wiary nie zdołano zniszczyć nawet na tym miejscu okrucieństwa i nikczemności. Nie sposób powiedzieć o chrześcijaninie czegoś wspanialszego. Za to też wielu zostało męczennikami. Wszystko to pokazuje nam: nawet obóz koncentracyjny nie był miejscem, którym diabeł mógł zawładnąć w całości. Od tego miejsca Bóg się nie odwrócił. Także tutaj

Archiwum s. Stefanii

żył Jezus wśród ludzi – mówił kard. Marx. Po błogosławieństwie zebrani udali się pod tablicę upamiętniającą pomordowanych w obozie, gdzie złożono wieńce, odmówiono modlitwę oraz odczytano nazwiska błogosławionych męczenników z Dachau.

O godz. 16 w konkatedrze we Fryzynie miało miejsce nabożeństwo, podczas którego zebrani modlili się o pokój i pojednanie. Nabożeństwu przewodniczył kard. Reinhard Marx, a kazanie wygłosił abp Stanisław Gądecki. – Nasze wspólne pielgrzymowanie kapłanów i wiernych do Dachau ma swoje uzasadnienie. Przybyliśmy, by wyrazić nasz wielki szacunek dla tych, którzy tam cierpieli, by prosić Boga

o pokój i pojednanie dla wszystkich, którzy w obecnej godzinie naszych dziejów wciąż cierpią pod panowaniem przemocy zrodzonej przez nienawiść – podkreślał abp Gądecki.

Z diecezji toruńskiej w pielgrzymce wzięło udział 9 osób: bp Józef Szamocki, ks. prał. Józef Nowakowski, ks. prał. Stanisław Majewski, ks. kan. Zbigniew Markowski, ks. kan. Mirosław Owczarek, ks. kan. Wojciech Miszewski, ks. kan. Dariusz Żurański, ks. Tomasz Drzymalski oraz dk. Waldemar Rozyński.

Dachau kojarzy się z osobą bł. ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego. Przebywał on w tym miejscu kaźni przez przeszło 4 lata. Zmarł zarażony tyfusem 23 lutego 1945 r., czyli nieco ponad 2 miesiące przed wyzwoleniem obozu. Uczestnicy pielgrzymki otrzymali pozycję książkową s. Stefani od Jezusa Eucharystycznego, karmelitanki z klasztoru w Dachau „Bł. ks. Stefan Wincenty Frelichowski a obóz koncentracyjny”. Książka ta w znacznym stopniu składa się ze świadectw różnych osób, które nie tylko zapamiętały, ale przede wszystkim podbudowały się postawą błogosławionego w czasie jego pobytu w obozie.

W Dachau był więziony również ks. Leon Dzienisz – pierwszy proboszcz parafii pw. św. Antoniego w Toruniu. Aresztowany 19 października 1939 r., przetrzymywany wraz z innymi księżmi – w tym z późniejszym błogosławionym ks. Stefanem Frelichowskim – w toruńskim Forcie VII. Na początku 1940 r. przewieziony wraz z grupą innych więźniów do obozu w Stutthofie, następnie do Sachsenhausen, Oranienburg i Dachau. Zginął w transporcie chorych więźniów 10 sierpnia 1942 r. Jako urzędową datę śmierci podano jednak 16 września 1942 r.

Z pielgrzymki do Dachau duchowni przywieźli ziemię, która zostanie umieszczona w świątyni na Wrzosach. Będzie ona znakiem przypominającym męczeńską śmierć pierwszego duszpasterza parafii.

Dk. Waldemar Rozyński

Delegacja z Chełmży w Kaliszu

KALISZ

Z okazji 70. rocznicy wyzwolenia KL Dachau 29 kwietnia abp Józef Kowalczyk przewodniczył Eucharystii w sanktuarium św. Józefa w Kaliszu.

W Eucharystii z wiernymi modliło się pięciu biskupów i kilkunastu księży diecezjalnych. Diecezję toruńską reprezentowała m.in. delegacja z Chełmży – rodzinnego miasta bł. Stefana Frelichowskiego – kapłana i męczennika, który zginął w obozie w Dachau. Obecni byli: ks. kan. Krzysztof Badowski – proboszcz chełmżyńskiej parafii pw. Świętej Trójcy, ks. harcerz Łukasz Otremski – katecheta Gimnazjum nr 1 w Chełmży im. bł. ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego, ks. Marcin Nowicki – katecheta Zespołu Szkół oraz delegacja młodzieży chełmżyńskiego gimnazjum z pocztą sztandarową wraz z dyrektorem Sławomirem Wierzbickim, radny parafialny Ryszard Muzioł z małżonką oraz ks. kan. Bernard Zakrzewski – proboszcz parafii Brzozie Lubawskie.

Dla chełmżyńskich uczestników udział w uroczystościach w Kaliszu był znaczącym wydarzeniem. Zdaniem dyrektora Gimnazjum nr 1 w Chełmży Wierzbickiego dzięki takim uroczystościom patron pozostaje ciągle żywą postacią, a nie tylko obrazem ze sztandaru szkoły. Uczniowie widzą, że pamięć o tamtych wydarzeniach

jest żywa nie tylko w znanej im okolicy, lecz także w całym kraju. – Po raz pierwszy uroczystości rocznicowe odbyły się z udziałem zaproszonych sztandarów ze szkół noszących imię ofiar obozu w Dachau. Uważam za słusne włączenie w pamięć o tamtych

Ks. Marcin Nowicki (od prawej), ks. kan. Krzysztof Badowski i ks. Łukasz Otremski podczas Mszy św.

dniach różnych środowisk, gdyż ludzie oddający swe życie w służbie Bogu i ojczyźnie zasługują na pamięć. Należy przekazywać głoszone przez nich wartości młodemu pokoleniu, gdyż we współczesnym świecie często schodzą one na dalszy plan – stwierdziła Aleksandra Wysocka, uczennica kl. III. **Wojciech Wichnowski**

Więcej na ten temat w numerze 19. „Niedzieli” ogólnopolskiej

Zdjęcia: Wojciech Wichnowski

PAMIĘCI LECHA KACZYŃSKIEGO

W Grudziądzu upamiętniono zmarłego tragicznie prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Inicjatorem budowy pomnika prezydenta był Zbigniew Zelmański. Społeczny Komitet tworzyli m.in.: poseł Jan Krzysztof Ardanowski, Zbigniew Zelmański, Jacek Żurawski, Janusz Kołodziej-ski, Władysław Czyż, Renata Kucharska, Adam Ronowski. Fundatorami było wiele osób z regionu. Obywatelską inicjatywę poparły władze miasta. Autorem popiersia i wykonawcą odlewu jest artysta Adam Matejkowski.

Odsłonięcie popiersia nastąpiło 25 kwietnia. Uroczystości rozpoczęły się Mszą św. w grudziądzkiej bazylice w intencji śp. Lecha Kaczyńskiego i 95 ofiar katastrofy smoleńskiej, którą pod przewodnictwem proboszcza ks. kan. Dariusz Kunickiego sprawowali: diecezjalny duszpasterz ludzi pracy ks. prał. Józef Nowakowski, dziekan rejonu grudziądzkiego ks. prał. Henryk Kujaczyński oraz kapłani grudziądzkich parafii. Obecni byli parlamentarzyści: Anna Sobecka, Jan Krzysztof Ardanowski, Łukasz Zbonikowski, prof. Artur Terzyk, przewodniczący rejonu toruńsko-włocławskiego NSZZ „Solidarność” Jacek Żurawski, działacze samorządowi, kombatan-ci, środowiska patriotyczne, solidarnościowe, poczty sztandarowe, drużyna Związku Strzeleckiego „Strzelec” z III LO w Grudziądzu oraz liczni mieszkańcy miasta i okolic.

W słowie wstępnym przewodniczący Społecznego Komitetu Budowy Zbigniew Zelmański przypomniał ideę przedsięwzięcia, podziękował fundatorom oraz wszystkim wspierającym to działanie. Z zadowoleniem stwierdził, że jest to pierwsze w województwie popiersie upamiętniające prezydenta Kaczyńskiego. Ks. kan. Dariusz Kunicki powitał wszystkich w świątyni. Wspominał o obecności i modlitwie

Uroczystość odsłonięcia popiersia Lecha Kaczyńskiego w Grudziądzu

w bazylice kolegiackiej ofiar katastrofy: prezydenta na uchodźstwie Ryszarda Kaczorowskiego, działaczki NSZZ „Solidarność” Anny Walentynowicz oraz aktora i laureata grudziądzkiej nagrody im. ks. prof. Pasierba Janusza Zakrzeńskiego.

W homilii ks. Wojciech Osicki, przypominając prośbę św. Jana Pawła II o poszanowaniu historii i dziedzictwa narodowego, mówił: – Dziękujemy Lechowi Kaczyńskiemu za miłość, jaką pałał do ojczyzny, i wielką lekcję patriotyzmu, wizję Polski budowaną na fundamencie kultury, tradycji, historii, religii chrześcijańskiej oraz dziedzictwa narodowego. Dziękujemy za duchowe owoce tej tragicznej śmierci, które rodzą się powoli w bólu i cierpieniu, ale są promykiem nadziei na lepsze jutro Polski. Zwracając uwagę na teologiczny aspekt wspomnienia liturgicznego św. Marka Ewangelisty, podkreślił potrzebę słuchania oraz wcielania w życie

słów Bożych zapisanych na kartach Ewangelii, życia w pokorze i czynienia dobra, ponieważ „pokora to prawda, a kłamstwo to tchórzostwo”. Liturgię uświetnił Chór Męski „Echo” pod dyktando Jerzego Cieślaka.

Po Mszy św. uczestnicy uroczystości przemaszzerowali na ul. Wybickiego, gdzie w sąsiedztwie pomnika „Solidarności” stanęło popiersie. Prowadzący Janusz Kołodziej-ski powitał uczestników oraz poczty sztandarowe. Po słowie podziękowania Zbigniewa Zelmańskiego skierowanego również do obecnego na uroczystości prezydenta miasta Roberta Malinowskiego zgromadzeni wysłuchali historycznego przemówienia Lecha Kaczyńskiego z odsłonięcia pomnika „Solidarności” w 2006 r. Poseł Jan Krzysztof Ardanowski odczytał list od Jarosława Kaczyńskiego. Podkreślił potrzebę eliminowania nieprawdziwych informacji na temat Lecha Kaczyńskiego oraz

wydarzeń związanych z narodową pielgrzymką do Katynia 10 kwietnia 2010 r. Wysłuchano „Poetyckiego westchnienia” na temat katastrofy smoleńskiej, które przedstawił Krzysztof Sulezyski.

Odsłonięcia popiersia dokonali: por. Elżbieta Łazicka, Jan Krzysztof Ardanowski oraz Zbigniew Zelmański. Następnie modlitwom przewodniczył i błogosławieństwa udzielił ks. prał. Józef Nowakowski. Po odśpiewaniu hymnu państwowego złożono kwiaty i znicze. Na zakończenie Adam Matejkowski wyraził prośbę poszanowania pamięci Lecha Kaczyńskiego i wychowywania młodego pokolenia w duchu służby ojczyźnie.

Uroczystościom towarzyszyła wystawa „Lech Kaczyński w służbie Najjaśniejszej Rzeczypospolitej” prezentująca działania prezydenta dla dobra ojczyzny.

Aleksandra Wojdyło

W ROCZNICĘ UCHWALENIA KONSTYTUCJI

3 maja w wielu miejscach diecezji odbyły się uroczystości religijne i patriotyczne związane z przeżywaniem 224. rocznicy uchwalenia 3 maja 1791 r. nowoczesnej jak na tamte czasy konstytucji. Wydarzenie to na trwałe wpisało Polskę na chlubne karty historii rozwoju Europy

„Konstytucja 3 maja była programem odbudowy narodu i państwa w duchu braterstwa oraz z poszanowaniem Dekalogu”
(bp Andrzej Suski)

TORUŃ

Na toruńskim Rynku Staromiejskim bp Andrzej Suski celebrował Mszę św., w której wzięli udział kapłani, siostry zakonne, przedstawiciele władz z prezydentem Michałem Zaleskim, poczty sztandarowe, harcerze. Muzyczną oprawę zapewnili chór z parafii pw. św. Antoniego w Toruniu i orkiestra wojskowa. Po Eucharystii odbyła się uroczystość patriotyczna. Na obchodach nie zabrakło przedstawicieli toruńskiej „Solidarności”, którzy przed Mszą św. spotkali się pod pomnikiem bł. Jerzego Popiełuszki, a następnie przy kościele jezuickim pw. Ducha Świętego pod tablicą upamiętniającą ludzkie dramaty z 1 i 3 maja 1982 r., by uczcić pamięć brutalnie pobitych, aresztowanych i prześladowanych przez SB i ZOMO torunian.

Joanna Twardowska

DZIAŁDOWO

Mszy św. w intencji ojczyzny sprawowanej w parafii pw. św. Wojciecha przewodniczył i słowo Boże wygłosił dziekan dekanatu działdowskiego ks. kan. Adam Filarski. Wzięły w niej udział władze miejskie, poczty sztandarowe okolicznych szkół i instytucji, harcerze z działdowskiego Hufca ZHP oraz działdowskiej orkiestry dętej, która grą upiększyła Liturgię. Po Eucharystii zebrani udali się do pobliskiego parku im. Honorowych Dawców Krwi, gdzie zaprezentowali się artyści z Miejskiego Domu Kultury w Działdowie.

Karol Chojnacki

Karol Wrombel

„Módlmy się, aby każdy mieszkaniec naszej ojczyzny czuł się w niej dobrze jako obywatel i chrześcijanin”
(ks. kan. Adam Filarski)

GRUDZIĄDZ

Ksiądz inf. Tadeusz Nowicki w asyście ks. kan. Dariusza Kunickiego – proboszcza bazyliki grudziądzkiej, ks. kan. Marka Borzyszkowskiego i ks. ppłk. Piotra Wszelakiego – kapelana miejscowego garnizonu sprawowali w Grudziądzu Mszę św., dziękując Bogu za wolność i prosząc o dalsze błogosławieństwo dla Polski. Na Eucharystii obecni byli: przedstawiciele parlamentu, władz miasta, kierownictwo garnizonu Wojska Polskiego z kompanią honorową, przedstawiciele kombatanów i grudziądzkiego rzemiosła. Homilię wygłosił ks. kan. Dariusz Kunicki, a ks. ppłk. Wszelaki odmówił modlitwę za ojczyznę ks. Piotra Skargi. Liturgię śpiewem uświetnił Chór Męski „Echo”. Część patriotyczna odbyła się na Rynku Głównym przed pomnikiem Żołnierza Polskiego.

Zenon Zaremba

Marcin Zastawny

„Patriotyzm oznacza utożsamianie się z tym, co polskie”
(ks. kan. Dariusz Kunicki)

70-LECIE JEZUITÓW W TORUNIU

„Loyola u Kopernika. Jezuita w Toruniu 1945 – 2015” – to hasło, które przyświeca obchodom 70-lecia obecności i pracy duszpasterskiej jezuitów przy kościele akademickim Ducha Świętego w Toruniu. Święto będzie trwało od 21 do 24 maja i na ten czas został przygotowany ciekawy program

Warto przypomnieć, że w historii Torunia zakon Towarzystwa Jezusowego zapisał dwa duże rozdziały. Pierwszy okres działalności przypada na lata 1596 – 1773, kiedy jezuita prowadzili kolegium dla młodzieży przy ul. św. Jana (dziś budynek Studium Medycznego) oraz użytkowali kościół – obecną katedrę Świętych Janów. Kasata zakonu spowodowała, że żywa działalność duchowych synów św. Ignacego Loyoli została na długo przerwana. Przedziwnym zrządzeniem Bożej Opatrzności jezuita powrócili do Grodu Kopernika w kwietniu 1945 r., obejmując 24 maja opuszczony, staromiejski kościół ewangelicki. Jezuita historia zatoczyła nad naszym miastem wielkie koło i trwa do dziś. Obchody powojennego 70-lecia jezuitów w Toruniu są związane właśnie z datą 24 maja i zostały zaplanowane na kilka dni.

I tak w czwartek 21 maja w kościele akademickim rozpoczną się 3-dniowe rekolekcje, które poprowadzi o. Tadeusz Domeracki SJ, aktualnie pracujący w Poznaniu, w latach 1988-97 superior toruńskiej wspólnoty jezuitów.

Tego dnia w Instytucie Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Collegium Humanisticum odbędzie się konferencja naukowa pt. „Jezuita w Toruniu w latach 1945 – 2015”. Historycy i zaproszeni prelegenci podejmą m.in. tematy odbudowy struktur zakonu po II wojnie światowej i pierwszych lat wznowionej działalności w Toruniu. Zostaną przywołane postaci znanych jezuitów duszpasterzy – o. Longina Szymczukiewicza, o. Władysława Wołoszyna i innych. Będzie przedstawiona

rola toruńskich jezuitów w okresie przełomu solidarnościowego oraz pokazane próby rozbicia tego środowiska przez organy bezpieczeństwa w czasach PRL-u. Prelegenci przybliżą zmieniające się w tych latach różne koncepcje pracy duszpasterskiej, a także nowe inicjatywy po 2000 r.

Na czwartkowy wieczór 21 maja zostało zaplanowane spotkanie dla osób, które w różnych okresach uczestniczyły w życiu duszpasterstwa akademickiego. Po Mszy św. o godz. 19 w intencji absolwentów w sali domu Duszpasterstwa Akademickiego odbędzie się panel dyskusyjny: „Wczoraj, dziś i jutro duszpasterstwa akademickiego”, który ma być wprowadzeniem do spotkania wspomnieniowego. Organizatorzy mają nadzieję, że ten wieczór będzie okazją do miłego spotkania różnych pokoleń absolwentów, dla których jezuita duszpasterstwo było ważnym miejscem i okresem w życiu.

W sobotę i niedzielę 23-24 maja na scenie przed kościołem akademickim zaprezentują się różne grupy duszpasterskie, wypowiadać się będą zaproszeni goście – wychowankowie DA z różnych lat, odbędą się rozmaite prezentacje, kiermasze i promocje. W sobotę o godz. 20 wszyscy przybyli usłyszą mocne uderzenie: „Wieczór chwały”. Koncert ewangelizacyjny poprowadzi Wspólnota Jednego Ducha z Siedlec.

W niedzielę 24 maja, w patronalną uroczystość Zesłania Ducha Świętego, o godz. 12 zostanie odprawiona Msza św. dziękczynna za 70 lat obecności jezuitów w Toruniu. Po południu przed kościołem akademickim studenci z DA „Studnia” poprowadzą tańce

Kościół pw. Ducha Świętego na toruńskim Starym Rynku to od 1945 r. siedziba jezuitów

radosne, po których zaśpiewa jeszcze zespół duszpasterski „Sżir Chadasz”.

Krzysztof Dorosz SJ

Jako toruńscy jezuita w imieniu całego naszego środowiska duszpasterskiego serdecznie zapraszamy na to wspólne świętowanie. Bieżące informacje można znaleźć na stronie internetowej: www.torun.jezuici.pl

niedziela głos z Torunia

Ks. Paweł Borowski
(redaktor odpowiedzialny)
współpraca: Joanna Kruczyńska
ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń
tel. 56 622 35 30 w. 39
fax 56 621 09 02
e-mail: torun@niedziela.pl
Dyżury: od poniedziałku
do piątku w godz. 9-13
Redakcja częstochowska:
Beata Pieczykura
tel. 34 369 43 85